

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De Tra[n]slatio[ne] eiusdem: [et] de tra[n]slatione s[an]cto[rum]. [sermo].
XXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

In festo translatiōis Agathe

v. Siue manducatz siue biberis: vñ aliud qd facietis: omnia in glia dei facite. j. *Loz.*
r. *Et. j. Pet. v.* In oib; honorificet deus/
Quarto patrie liberationē, iuuādo cōtra/
tem vt libere ab onerib; orando p cōtra/
te rē, sicut vñū qd; mēbrū adiuuat totū
corpus. Ideo debem; orare p ecclia r pio
statu spūali r spali. Nota cōtra officiales
qui preponunt vtilitatez priuatam bono
reipublice rē.

In festo trāslatiōis bea. Aga-
the vginis et mar. Ser. xxv

Virge prope

Sra amica mea et veni. *Can. ij.*
Appropiare sūt verba christi ad
beatā Agathā existentē in Byzantio seu
Cōstantinopoli quātū ad corp; cui dixit
chris. O amica mea surge de byzantio seu
cōstantinopoli. Et veni. s. in ciuitatē Co-
thante: in q̄ fuiti martyrū coronata. Ho-
cat aut ipsam amicā ppter pfectam obedi-
entiā quā ipa exhibuit voluntati diuine.
Jo. xv. Vos amici mei estis: si feceritis q̄
p̄cipio vobis. Sermo ḡ noster erit de trā-
lacione eius. ¶ Pro fundamēto p̄monis
in quo agit de translatiōe beate Agathe
quā deus amicā vocat. Oritur theologi-
calis questio. ¶ Querit, vtrū de? equalit
dilexerit beata Agathā: r alias mulieres.
Arguit q̄ nō: Deus nō oēs diligit: sed q̄
buldā trāscit: beate Agathe nō. Item ait
mḡ s̄niar. in. ij. dist. xxxij. Cūq; eius di-
lectio sit imutabilis r eterna: aliū r̄i ma-
gis: alium minus diligit. sequit. Item ait
Scor; in. ij. ibidē. q. j. Nō oib; dat equa-
lia. dedit em bona Agathe que non dedit
alijs mulierib;. Igit rē. In oppositū. De-
us oia itelligit equaliter: scz p vnam rōnez
formalē. Igit a simili diligit. Itē Aug. ait.
Incomprehensibilis est dilectio dei atq;
imutabilis: q; de? in vñū quodq; istorum
amat qd fecit. ergo de? equalit dilexit ali-
as mulieres sic Agathā. r sic q̄stio manet
ab vtrāq; dubia. Ad questionem respon-
dendū est s̄m Scorū in. ij. sentē. dist. xxxij
q. j. q̄ eglitas in deo in diligēdo cōsiderat
duplīter. Primo mō cōparando actum ad

agens r sic ad q̄stionē dicit q; de? equalit
ter dilexit Agathā r alias mulieres et de
tali eglitate intelligitur argumentus. In
oppositū q; i do nō reperitur illa opposita
scz eglitas et inēglitas cū sit imutabilis r
p̄rar toy isuscipibilis. Ideo dicit magi-
ster sentētiar; vbi sup. De? oēs creaturas
suas diligit: sequit. Alio mō comparando
actū ad cōnorata siue ad ea super que tran-
sit. r sic ad q̄stionem dicitur q; deus nō egl
liter Agatham dilexit et alias mulieres r
similiter oia: q; illa volita sunt eglia vñū
eqlia bona sunt eis volita et etiā quia fin
quēdā ordinēz transit sup illa. Ad omnis
rōnabiliter volēs vult primo finē. r secū-
do illud qd imediate attingit finē et ter-
tio alia que remotius sunt ordinata ad at-
tingēduz finē. Cū igit de? rōnabilissime
velit: licet nō diuersis actibus sed tm vno
in q̄rū illo diuersimode rēdit sup obiecta
ordinare: Primo ergo vult finēz r hoc est
actus suus pfectus r volūtas ei? pfecta.
Secūdo vult illa que imediate ordinant
in ipm et que imediate artigunt ipsuz: scz
p̄destinando electos et volendo alios vili-
gere. Tertio vult illa que sunt necessaria
ad attingēduz illū finem: scz bona gracie.
Quarto vult p̄ illas alia q̄ remotiora:
puta hūc modū sensibilē: et sic patet ieq̄-
tas volitabiliū q̄rū ad ipa volita. r vt tran-
sit super obiecta. id argumētū in oppositū
intelligit de q̄litate vt est actus opantia
nō aut vt trāsit sup obiecta: puta sup bea-
tas Agatham quā deus merito amicā vo-
cat. Iuxta verba p̄cassumpta. rē.
¶ Salutes virgo. Pro cōplēmeto sermo-
nis. Nota q̄druplice trāslatiōez sanctor;
Prima est trāslatio spiritalis.
Secunda est trāslatio celestialis.
Tertia est trāslatio corporalis
Quarta est trāslatio localis.
¶ Et de quarta fit festū hodie: q̄uis de
q̄libet possit thema itelligi. In q̄libet at
dicemus q̄rto: puncta r sic ei. i. r. r. v. r. v. r.
¶ Prima trāslatio ē spūalis: q̄n scz pecca-
to: r ouertit ad p̄niam: tūc de morte culpe
trāssert aia ad vitam grē. De hac loquit.
Jo. dicēs. Nos scim; quoniam trāslati sūt
in? de morte ad vitā qm diligim; fratres
j. Jo. ij. Nota quoniam diligim;. Dedit
ergo ppter quod trāssert hō de morte eula

Bermo. xxv Fo. xxxviii

pe. ad vitaz gratie ē charitas siue amor dī
z peccati: qz si sine amore ē: viuēs ē mortu⁹
Ibidēz. Qui non diligit manet in morte.
Est autē notandū qz per hanc translationē
trāsfertur homo d quadruplici miseria ad
quadruplicē felicitatē. Prima miseria pec-
carioris maria est. quia est inimic⁹ dei. ps.
Disti oēs qui opant iniquitatem zc. Ite. zc.
Sap. xiiij. Similit̄ odio sunt deo impius
z impietas ei⁹. Vide quārū habz de⁹ odio
peccati: qz ppter peccatū delendū z occidēdūz
voluit de⁹ vngentū filiū suū cū illo occi-
dere. Ea. liij. Prop̄ scel⁹ populi mei per-
cussī eū. Ite. Ro. viij. Disti de⁹ filiū suū
in similitudinē carnis peccati: vt de peccato
dinaret peccatū. Sed per hanc trāslationē
acquirat homo amicitiaz dei: que ē maria
felicitas. Prouer. xxiij. Qui diligit cordis
mūditiā p̄f̄ grāz labioz suoz hēbit amī-
cū regē. Nota cordis mūditiā. i. p̄ritiōez
cordis v̄pentiōez p̄ quā mūdāf̄ cor: a pra-
uis cōcupiscētijs z peccis. Propter grāz la-
bioz suoz. i. p̄f̄f̄ōez peccatorū habebit
amicū regē. i. d̄m. Secūda miseria pecca-
toris est: qz peccator est seruus peccati et dī-
abolī. Ite. viij. Qui facit peccatū seruus est
peccati. A quo cū qz superatus est etus z
seruus est. ij. Per. ij. Magna miseria ē eē
seruū hominis. z quanto vilior patronus
tāto vilior seru⁹: sed quid vilior peccator:
erga maxima miseria z vilitas est esse ser-
uum peccati. Ab hac miseria ergo trāsfert̄
homo in nobilitatē z felicitatē libertatis.
ij. Cor. iij. Vbi spūs dñi: ubi libertas. Ite
Jo. viij. Si fili⁹ vos liberauerit vere libe-
ri eritis. Tercia miseria ē: qz peccatō est peccatū
sus a corpore mystico ecclesie p̄ gladiū peccati
mortalis z iō nullū bonū qd sit in ecclia
p̄iceps ē qz vita caret. Sed p̄ hanc transla-
tionē p̄sequit̄ ecclie vnitatē et p̄sequenter
vilitatē et bonis ei⁹. ps. Participe me fac
de⁹ omnīū timētū re et custodientū mā-
data tua. Da similitudinē de corpore vero in q̄
acc⁹ vni⁹ membrū prodest alijs membrīs
corporei vnitatis: nō autēz a corpore separatis.
Quarta miseria ē: qz oia bona opera p̄-
facta mortificant̄: et que postea fiunt in
peccato mortua nascunt. ij. Cor. xiiij. Si de-
dero oēs facultates meas in cibos paupe-
rum. Et si dederō corpus meū: ita vt arde-
am. charitatē autē nō habuero nihil mibi

prodest. Quā magna miseria esset vni⁹
mercatoris: si d̄cquid congregauit in. xxx.
annis p̄dereret in naufragio vni⁹ hōie. zc.
Sed p̄ hanc trāslationē cōsequitur homo in-
cōparabiles z inestimabiles diuitias. i. vir-
tutes theologicas. z morales. z dona spūs
scti. et gratiaz gratū faciente: qua adiu-
uādo portū aq̄ frigide meret vitā eternaz.
Matth. xij. Quicūqz portū dederit vni ex
minimis istis calicē aq̄ frigide. Amē dico
vobis nō p̄det mercedēz suā. Secūda
trāslatio est celestialis qñ. i. aia egredit̄ de
corpore trāsfert̄ in celū de q̄ loquit̄ ap̄t̄. ij.
Cor. iij. Nos vero oēs reuelata facie glo-
riā dñi specularēs in eādē imaginē trāsfert̄
mamur a claritate fidei in claritate visio-
nis tanq̄ a spū dñi. Per hanc autē trāslatio-
nē a quadruplici miseria trāsfertimur in quadru-
plice felicitatē. Prima miseria ē imperfecta
cognitio quā p̄ fidem habem⁹. de q̄ trāffe-
rimur ad claritatē visiois diuine: qz ibi vlt̄
debim⁹ eū sicuti est. ij. Jo. iij. De hac dicit
Ap̄t̄. j. Cor. xiiij. Videm⁹ nunc p̄ speculū
in enigmate: tunc autē facie ad facie. Secū-
da miseria est: qz hic speramus z nō tene-
m⁹ z est magna afflictio desiderātis care-
re desiderata: qbus dī Prouer. xxiij. Spes
que differt̄ affligit amiaz. Sed ab hac mis-
eria trāsfertur aia ad felicitatē reuolūtōis:
qz ubi tenebit̄ firmiter deum. Cant. ij. In-
ueni quā diligit aia mea: tenui eū nec dī-
mittam. Et sunt verba aie cōprehendēz
deū. ij. Cor. ix. Sic currite vt p̄prehendat̄
tis. Tercia miseria est d̄ passione plurima
rū tribulationū quibz diuersimode affligi-
gimur: i hac vita. i. infirmitatū/ pecuniarū
guerraz/ tētationū: a qbz etiaz electi dei
non sunt exempti: sic patet de Job. Tho-
bia. Ap̄t̄. quoz vn⁹ dicebat̄ ifelix ego ho-
mo q̄s me liberabit̄ de corpore mortis hui⁹.
Ro. viij. Et si qñ aliqd̄ dulcedinis vtrūqz
gustamus: muletis tamē ē admixta amari-
tudinibz: iuxta illd̄. Prouer. xiiij. Risus
doloze miscbitur: et extrema gaudij lu-
ctus occupat. Ite. Boetij. Omnis dulce
cedo felicitatis humane multis amaritū-
dinibus est respersū. Ab hac ergo miseria
trānsferemur ad felicitatem fruitionis di-
uine: quia ineffabili dulcedie dilectamur
vtpote haurientes ipsam de ipso fonte bo-
nitat̄. psalmista Satiabor cum aperue

De sancta Agatha

rte glia tua. Quarta miseria est incertitu
dinis: qd semp sum? ubij ambulares in/
ter scylla mer? z charybdim spei seu psu/
ptionis. In Eccl. ix. dz. Sunt iusti atqz
sapientes z opa ei? in manu dei: z nescit
homo vtz amore vel odio dignus sit. sed
oia in futurz suant incerta. Ab hac autē
miseria trāsterā ania in certitudine z secu
ritate gl'ie. **Harr. xxv.** Ibūt iusti in vitā
eterna. **Tertia translatio est corporalis**
qn. s. corpa defunctorz scdōz resurgēt z de
morte trāsterent ad vitā iuxta illd Joā.
Venit hora in q oēs q in monumētis iūt:
audiēt vocē filij dei. **Et pcedēt q bona fe/
cerūt in resur. vite. q hō mala egerūt in re/
sur. tu dicū.** In hac autē trāslatōe trāsterēt
electi a qdruplici miseria ad qdruplicem
gl'am. Primo trāsterent a miseria passibi
litaris: ad gl'am impassibilitatē z immortalit
tatis. Scdo a miseria obscuritatē ad glo
riā claritatē. Tertio a miseria pōderositatē
tis ad gl'am agilitatē. Quarto a miseria
grossitie: ad gl'iaz subtilitatē. **De oibz his**
scitior est vna auctoritas apłi. j. Loz. xv.
**Sic erit resurrectio mortuoz: seminat cor/
pus in corruptōe: surget i icorruptōe. ecce**
pma. Seminat in ignobilitate: surget in
**gl'ia: ecce scda. Seminat in infirmitate: sur/
get i pte: ecce tertia. Seminat corpa aia/
le: surget corpa spūale: ecce qrtā. Quar**
ta trāslatio est localis. s. qn corpa vni? scēi
trāsteret de vno loco ad aliū. Et hoc repit
triplex factū. Vno mō q corpa vni? sancti
viūt trāsterat ad aliū locū miserie ange
loz: sicut fuit corpa Enoch qd fuit trāsla
tū viūt ad paradysū terrestrem: sicut legif
Gen. v. et Eccl. ix. Enoch placuit deo z
trāslat? est. Sic z de Helia legif. iij. Re
gū. ij. Sic z Abac. de iudea fuit trāslat?
in babilomā miserie angeli ad lacū Da
nielis Dan. xij. Scdo mō q corpa vni?
scēi mortui trāsterat ad aliū locū ex disposi
tiōe sua quā fecit dū viuebat. sicut legif d
Joseph q dixit frībz suis veniēs ad mortē
Post mortē meā de? visitabte vos: aspor
tate vobiscū ossā mea de loco isto. Gene.
vlti. q sic postea factū ē. Tertio mō q in
git q post mortē corpa vni? scēi de vno lo
co trāsterat ad aliū ex diuina dispositōe p
man? angeloz vel hoim. Sicut legif d be
ato **Hartbeo: cui? corpus est Salerni,**

Bri sō Bartholomei corpa? qd fuit mar
tyrizatū in India fuit trāslatū Beneuē
tū: vbi nūc est. Beati sō Andree corpa? d
Abata: fuit trāslatū Cōstātinopolim.
vñ fuit trāslatū amalphiū vbi nūc reget
scit. Sic corpa? bte Ladarine d Alexandria
vbi passā ē: fuit trāslatū miserie ageloz i
mōtē sinai. Hoc mō fuit trāslatū corpa? de
ate z gl'ioie pginis z martyz Agathe. d
Cōstātinopoli Carthania ex dispōne d
uina reuelatū cuidā militi gallico nomie
Silibertus: q aditico sibi socto qdā cala
bro noie Gostelmus rē pegerūt. aspirante
illis nutu diuio: sicut in historia legif. In
Cōstātinopoli autē de Carthania trāslatū
qdā capitane? imparotis Cōstātinopolis
rani noie Vaniachi z c. Et q ondit m
nifeste maxia dilectō Agathe pginis z mar
tyris gl'iose ad ciuitatē Carthanie: qz vic
de alio scō legif hoc. bta Lucia fuit passā
Siracuse: z nō noluit q corpus suū esset
ibi zc. **Hortādū āt platiōi materia q**
pp qrtuoz rōnes facim? scdū d trāslatiōe
corpoz scdōz. z illa honorifice veneramur
z in venerabili loco ponim?. Pima rō ē:
qz fuerunt rēpla dei. j. Loz. iij. Rēplū dei
estis vos. Itē Joā. xij. Siquē diligit me
fmo. meū pūabit z p me? diligit eū z ad
eū veniem? z māsiōne apd eū faciemus.
Et id sicut dignū est q rēplū dei veneret
mur. ps. Domū tuā dēlet sanctitudo dñe
in lōgi. diez: sic dignū est corpa venerari.
Ecōtra corpa pctōz fuerūt rēpla diaboli
z idō debēt ad foueas. pñci vt aīni sepeli
ri: iuxta illd Hier. xxij. Sepultura aīni
sepeliet. putrefact? z pietus extra portas
hierl'm. Sic sepul? ē i inferno qnū ad ani
mā et qntū ad corpa? extra eccl'iaz p demo
nes. Quidā eps Vediolanēsis: q mortu
us ē Janue. de q d'r Greg. i. iij. dial. q se
pule? fuit i eccl'ia: z de nocte visi sunt duo
spūs nigri ad sepulchrū ei?: q exhumāt es
eū. z ad foueas pñciētes: sepeliet i ibi eū
manibz z pedibz ligatē. fuerat em lubrē
hō. Scitē q q fuerūt rēpla spūscī debēt
honor et reuerētia etiā quantū ad corpa?
sanctorz. nō solū fuerūt rēpla spūscī dū
essent viua: sed etiā tunc quādo sunt mor
tua est in eis aliquid diuinū. Et hoc pat
ter per effectum. Unde scribit. iij. Regū

riij q mortuus tangens ossa Helisei resur-
xit. q est opus solius dei. Un̄ z experti-
mento sepius probatu est multa miracula
fieri diuina potentia ad contractu corporu
sanctoru mortuoz: z etiā sine cōtractu eoz
ramē meritū. Un̄ dicit Aug. q in transla-
tione reliquiay beati Stephani in quadā
ecclia prope Cartaginē: septuaginta duo
fuerunt a varijs languoribz liberati. Et in
uentione sui corporis similibz fuerunt. Sic
etiā legit in translatione virginis gloriose
Agathe. Dic aliquod exemplum zc. Dic
etiā exemplū qd refert Greg. in. iij. dia. de
ecclia arianoz que cū dedicari debuit fue-
runt introducte ibi reliquie sancti Seba-
stiani z beate Agathe martiris. ex quozū
merito diaboli? inde fuit expulsus sensibi-
liter in forma porci zc. Propter hoc q de-
bemus magnā reuerentiā scōz corporibz
etiā mortuis exhibere. Et cōtrariū facere
displicet valde deo. Nota exemplum de
Qua q retigit archaz det: z statim cecidit
mortu? ij. Reg. yj. Item exemplū de illa
muliere que cū esset polluta pcedenti no-
cte de viro de mane fuit ad dedicationem
oratorij sancti Sebastiani et retigit reliquias
eius. et inuasa est a diabolo. Ideo dicit in
psal. Nolite tangere chōs meos. Et hoc
ergo nota moraliter tria. Primū pertinet
ad spem. Scōm ad charitatē. Tertiu ad
fidem. Primo cū multa sollicitudine/ deuo-
tione/ z reuerentiā: debem? ad sanctorum
corpora z reliquias accedere ab eis maxi-
ma beneficia recepturi. Nam si clericus de
hybernia z anglia z datia ad curiaz roma-
nam accedit aliquod beneficiū petitur? si
mercator mare z aridā circuit aliquid lu-
craturus: quanto magis nos accedere de-
bemus ad sanctorū reliquias sempiterna
beneficia recepturi. Scōdo modo morali-
ter: q hoc facto debemus ardentissime
accendi inflamari ad sancte z virtuose vi-
uendū. Si em̄ deus virtutē z reuerentiā
confert ossibz mortuoz: quid facit aniabz
in celo videntibz: Quid etiā faciet corpori-
bus glorioz? Ideo apłs nos exhortās: ait.
Depponentes omē pond? z circūstans nos
petim? patientiā curramus ad ppositum
nobis certamē aspicientes in auctorem fi-
dei z psummatore Jesum: q pposito sibi
gaudio sustinuit crucem/ pfulōe cōcepta:

atqz in dextera dei sedet. Heb. xij. Tertio
nota moraliter q in h facto fides nra mi-
rabiliter roborat. Nam si ossa arida z incine-
rata resuscitat mortuos manifestū est di-
uinā virtutē ibi latere. et cōsequenter ossa
illa in glia resurgent. als diuina virtus ibi
nō esset: qz nō est de? mortuoz sed viuozū
vt dz. Mat. xij. Et h cōfitem? esse in celo
imortles z brās: sic ex h arguit Gre. i. iij.
dia. vbi sic ait de corporibz scōz loquens.
Ad extincta namqz eoz corpora viuentes
egri veniūt z sanant. piuri veniūt z a demo-
nio verant. demoniaci veniūt z liberant.
leprosi veniūt et mundant. deferunt mortu-
tut et suscitant. Pensa itaqz eozū aie quali-
ter viuūt illic vbi viuūt: quozū hic et mor-
tua corpora in tot miraculis viuūt. Si igit
vitam anie manētis in corpe: dephendis
et motu membroz: cur nō ppendis vitam
aie post corpus etiā p ossa mortua in virtu-
te miraculoz? Hec ille. Et sic patet secūda
ratio. Tertia ratio est: qz corpa scōz fue-
runt socij possessionū: quas in vita fecerūt.
Quāuis em̄ aia in omi ope bono pncipa-
lis existat: nihilominus tñ corpus sibi co-
operat: qz vt dicit pbs. Opario est cōiun-
cti. Hic aut sanctorū post exitum a corpori-
bus statim pmanēt in celis. Ergo dignuz
est q corpa eoz hic nobiscū remanētia ho-
no: nō fice veneremur. Un̄. ij. Cor. i. Scī-
tes qm̄ sicut socij passionuz estis: sic eritis
z solatiōis. Itē Lu. xij. Vos estis q p-
mansistis mecum in tentatiōibz meis: z ego
dū pono vobis sicut disposuit mibi p me
us regnū vt edatis z bibatis sup mensam
me. in re. meo. Et idō sicut in ecclia trium
phanzi corpora scōz qrtuoz votes habe-
bunt: sic ecclia militās ipsa i quattuor ho-
norat. Primo: qz ipsa tanqz res sacras i ec-
clesia sepelit. Secundo eis venerabile of-
ficiū facit. Tertio eoz opa pdicari man-
dat. Quarto quia ad ipsa accedentibz z ve-
nerantibz indulgentiā largit z donat. Si
aut queris cur corpa scōz icinerant que
fuerūt socij passionū z pncipi pes bonoz ope-
rū cū aie statim euolent ad gloriā: dicēdū:
qz aia trahit corpus ad bona opa: corpe at
suprebellat: z inducit aiam ad malū z a
bono retrahit: ppter qd dicebat Apłs. Cō-
delector em̄ legi dei fm̄ interiore hominē
Videō aut aliā legem in mebus meis re/

In festo sancte Eulalie

pugnantē legi mentis mee et captiuantez me in lege peccati. Infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius? Rom. viij. Ad circo deus iudicat corpus itinerari: ut quod semper voluerit viuere in delictis a vermibus comedat: et quod voluit pesse sub terra ponatur: et quod congregauit diuitias in modico cuncto inuoluat. Si autem inueniret corpus quod aie in bono non tradideret: nec eam inclinat ad malum: non potest fieri in morte ipsum diuina gratia seruante: sic fuit corpus christi. **Ps.** Quia non derelinques animam meam in inferno nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. Et etiam ipsa credit ecclesia de corpore virginis gloriose. Quarta ratio est: quia corpora sanctorum sunt cum magno honore et gloria surrectura. Quia enim gloria principaliter fit in anima: nisi gloria aie redudabit in corpus sic lumē in laterna: et habebit quatuor dotes: sic supra dictum est etc. **Da** si iudicium: si quis crederet aliquid futurum: papa quantam ei reuerentiam exhiberet: Sicut faciunt clerici qui magnam exhibent reuerentiam cardinalibus: quia ipsos pariter sperant. Quarta ergo reuerentia est data corporibus sanctorum etc. Ergo etc.

De sancta Eulalia. Ser. xxvi

Obligat te domine fortitudo mea. psal. xvij.

Pro fundamento firmatis que est de sancta Eulalia virgine. oritur theologia calis questio. **Q**uerit: utrum sancta Eulalia melius et nobiliter fecerit seruando virginitate quam matrimonium contrahendo? **A**rguitur quod non: ois homo faciens: hoc est quod de precepto legis nature et legis diuine melius facit: quam homo faciens contra illa precepta: sed obieruatio virginitatis est contra preceptum legis nature: contra matrimonium non: patet plus vnde de animalibus. Natura pergit generationem in diuiduorum propter preservationem specierum et contra preceptum legis diuine. **Gen.** i. Crescite et multiplicamini et replete terram. **S**ancta Eulalia melius et nobiliter non fecit obsequando virginitate quam matrimonium contrahendo. **I**n opus positum. **Amb.** li. de virginitate. Bona continentia coniugalitatis/melior continentia vidualitatis: optima mundicia virginialis. **I**gitur sancta Eulalia melius et nobiliter fecit seruando virginitate

quam matrimonium contrahendo: et sic questio manet per vtraque parte dubia. **A**d questionem respondendum est secundum Rich. de media uilla. iiij. sen. dist. xxxij. ar. iij. q. ij. quod status matrimonium et status virginitatis capiunt dupliciter. **P**rimo modo ut referunt ad idem. scilicet ad tempus legis scripte: et sic ad dubium dicitur quod si sancta Eulalia fuisset in tali tempore melius fecisset obsequando matrimonium quam virginitate obsequando: et taliter intelligitur argumentum: quod ait Rich. ibidem. **M**aioris meriti fuit status coniugalitatis quam status ob omni uenere a delectatione abstinentium. ideo huius dicitur. **Ch.** maledixit filioli nec: quod sine fructu. ideo ait **Arist.** in etibi. bonus quanto cōtius tanto diuinius. **D**amnamus est ordinatum ad bonum cōtius: sed ad malum triplicandū genus humanum. **V**irginitas homo est bonum particulare. **L.** d. penis. i. sancim. pena non datur nisi pro peccato. **T**ho. in. iij. xvij. dist. ar. j. pena imponebatur apud romanos fuerantibus virginitate: et quod uirum celibem ducebant. sequitur. **S**ecundo modo status matrimonium est status virginitatis capiunt: ut referunt ad diuersa tempora: sed si referat status matrimonium ad tempus legis scripte: et status virginitatis ad tempus legis gratie: et sic ad dubium dicitur quod sancta Eulalia melius fecit et nobiliter obsequando virginitate quam matrimonium contrahendo: et huius tres rationes parentes.

Prima dicitur ratio difficultatis. **S**ecunda dicitur ratio utilitatis. **T**ertia dicitur ratio difficultatis. **P**rima dicitur ratio difficultatis: ubi est maior difficultas: ibi ratio virtutis est maioris preminum. **S**ed est maior difficultas suare dignitate quam habere uirum. **Amb.** in libro de virginitate. **D**icitur: certe est victoria uirginitatis quam angelorum. **H**iero. in carne pro carne uiuere in terrena uita est: sed celestis. sequitur. **S**ecunda dicitur ratio utilitatis. **I**llud est nobiliter et melius in quo est nobiliter et melius premium: quam illud in quo non. **I**ta nobiliter arguitur melius: sed in obsequatione virginitatis est nobiliter et melius premium quam in statu matrimonium: quia uirginibus datur maior fructus: sed centesimus: coniugalitatis trigessimus. **P**rouerb. xx. Qui diligit cordis mundiciam habet amicum regem. sequitur. **T**ertia dicitur ratio continentie. tanto aliquid profectum est quanto maior est: sed in obsequatione cōtinentie cum suo principio: status virginitatis: sed maior est obsequatione cōtinentie cum suo principio: vel sequitur. **Q**uare summoque diligatur.